

MANUAL

Möjligheter och praxis för
landskapens ungdomsfullmäktige



Finlands
Ungdomsfullmäktiges
Förbund rf.

FÖRORD

Manualen är en guide för landskapens ungdomsfullmäktige. Publikationen är också en samling av de bästa bitarna av **Finlands Ungdomsfullmäktiges Förbunds (Nuva ry.) projekt (2017–2020) för att grunda och utveckla landskapens ungdomsfullmäktige**.

Finlands Ungdomsfullmäktiges förbund rf:s mål har varit att garantera ungdomarnas genuina möjligheter att påverka på den regionala nivån. Framförallt då det finns skäl att förvänta sig att det blir förändringar i det regionala självstyrelsen under de kommande regeringsperioderna. Därför är det viktigt, att vid sidan av de gamla, grunda och utveckla nya regionala kanaler för medverkan och påverkan, framförallt på landskapsnivå.

I den här handboken visar vi hur vi närmade oss denna utmaning och utvecklade vår egen verksamhetsmodell, för att grunda och utveckla landskapens ungdomsfullmäktige. I handboken har vi samlat den bästa praxis och repetition av erfarenheterna av projektet. Vi hoppas att så många av påverkan intresserade unga som möjligt, har nytta av erfarenheterna och vågar bekanta sig med möjligheterna för regionala påverkan. I slutet av handboken finns det också råd för sådana beslutsfattare och tjänstemän som är intresserade av att främja ungdomars möjligheter att påverka i ett beslutsfattande, som sträcker sig över kommungränserna.

Tack till våra samarbetspartners, vår finansiär UKM, alla arbetstagare inom projektet och framförallt de ungdomar i pilotkommunerna som intresserat sig för påverkan över kommungränserna.

Önskar arbetsgruppen bakom handboken,
Sohvi Hellsten & Helen Honkasaari



Undervisnings- och
kulturministeriet

Översättare: Camilla Sandell

INNEHÅLL

| | |
|---|----|
| Förord..... | 2 |
| Ordförandes inledning | 4 |
| Landskapens ungdomsfullmäktige..... | 5 |
| Varför har man grundat ungdomsfullmäktige på landskapsnivå? | 6 |
| Vi frågar ungdomarna: landskap? | 10 |
| Vår modell för landskapens ungdomsfullmäktige..... | 12 |
| Principerna för (landskapets) ungdomsfullmäktiges verksamhet | 14 |
| 8 steg för att grunda landskapets ungdomsfullmäktige..... | 16 |
| Berättelserna bakom grundandet av landskapens ungdomsfullmäktige | 18 |
| Norra Karelen's berättelse..... | 19 |
| Egentliga Tavastlands berättelse..... | 23 |
| Nylands berättelse | 26 |
| Från unga till unga: Ett exempel på att göra ungdomar delaktiga | 29 |
| Regional påverkan: varför?..... | 30 |
| Hörande..... | 31 |
| Deltagande..... | 33 |
| Påverkan | 34 |
| Vi frågar ungdomarna: din motivation? | 36 |
| Nätverkande..... | 38 |
| Landskapens ungdomsfullmäktige som ett verktyg för nätverkande..... | 40 |
| Framtiden..... | 42 |
| Vad behöver man i ett landskaps ungdomsfullmäktige? | 45 |
| Samarbetsförmåga | 46 |
| Strukturer | 48 |
| Gruppbildning | 50 |
| Tålamod..... | 52 |
| Information om varifrån man hittar stöd..... | 54 |
| Landskapets ungdomsfullmäktiges verksamhet i praktiken och en tipshörna..... | 55 |
| Ta baskunskaperna i besittning | 56 |
| Att delta i verksamheten | 57 |
| Att delta i möten | 58 |
| Påverkansarbete i landskapets ungdomsfullmäktige | 59 |
| Att i landskapets ungdomsfullmäktige ta i beaktande de andra ungdomarna i regionen..... | 60 |
| EXTRA för beslutsfattare och tjänsteinnehavare: vad behöver landskapets ungdomsfullmäktige?..... | 61 |



ORDFÖRANDES INLEDNING

Bästa läsare,

Du håller nu en handbok, som beskriver ett för hela Finland exceptionellt projekt, i din hand. Aldrig tidigare i Finlands historia har vi unga kunnat påverka i ärenden över kommungränserna. Vi har stängts ut från de bord där besluten fattas och den riktiga makten har politiker, som inte ens blivit valda till sin uppgift genom val, haft. Därför är Finlands Ungdomsfullmäktiges Förbunds projekt för att grunda och utveckla landskapens ungdomsfullmäktige historiskt. Det har skapat en helt ny nivå för ungdomarna i dagens politik.

Den landskapsreform som Sipiläs regering körde fram, skulle ha varit Finlands största områdesreform sedan kommunerna och församlingarna skildes åt år 1865. Det är klart att denna förvaltningsreform stötte på många motvindar i politiken. Dessa motvindar påverkade också Finlands Ungdomsfullmäktiges förbund rf:s projekt.

Ändå är berättelsen, om varför man ännu inte, då projektet tar slut, slängt yxan i sjön gällande ungdomarna påverkan över kommungränserna, vacker. De unga har själva inte velat ge upp. De unga har hela tiden varit i centrum för Finlands Ungdomsfullmäktiges förbund rf:s projekt. De har själva beslutat om vad de vill göra och i vilken riktning landskapens ungdomsfullmäktiges verksamhet borde styras. Projektet har till fullo styrts av ungdomarna, varken ungdomsledarna eller tjänstemännen har kunnat påverka det.

Därför tror jag att vi i en nära framtid kommer att ha ungdomsfullmäktige på landskapsnivå i alla landskap. Vi låter ungdomarna bestämma och verkställa!

Sami Salminen
Ordförande
Finlands ungdomsfullmäktiges förbund r.f. (2019)

LANDSKAPENS UNGDOMSFULLMÄKTIGE

Landskapets ungdomsfullmäktige är ett **påverkansorgan för de ärenden som berör landskapet ungdomar**.

Landskapets ungdomsfullmäktige för samman ungdomar från de olika kommunerna i landskapet, underlättar påverkansarbete och deltagande över kommungränserna samt representerar ungdomarna till exempel i olika organ.

Landskapets ungdomsfullmäktiges mål är att representera ungdomarna i landskapets beslutsfattande. Landskapets ungdomsfullmäktige kan också representera ungdomarna i beslutsfattande som berör områden med många kommuner.

Förutom landskapens ungdomsfullmäktige har det i Finland funnits kommunöverskridande påverkansgrupper, ungdomsforum och olika arbetsgrupper för ungdomar. De har ändå sammanträtt sällan och har riktat in sig på enskilda teman. Till landskapens ungdomsfullmäktiges verksamhetsprinciper hör en planerad, kontinuerlig verksamhet, samt det att ungdomarna själva kan bestämma vilka regionala frågor det vill påverka.

Visste Du?

Det första ungdomsfullmäktige på landskapsnivå grundades i landskapet Kajana år 2008.



Varför har man grundat ungdomsfullmäktige på landskapsnivå?

I många kommuner, så som i Vichtis och Esbo, har det funnits ungdomsfullmäktige redan på 90-talet. Kommunernas ungdomsfullmäktige har varit ett sätt för ungdomarna att påverka sin hemkommuns ärenden. **I landskapen har det inte funnit samma tradition att låta ungdomarna delta i beslutsfattandet, trots att man också där besluter om ärenden som påverkar ungdomarnas liv.**

Intresset för att börja arbetet med att utveckla landskapens ungdomsfullmäktige väcktes i Finlands Ungdomsfullmäktiges förbund rf. kring år 2016. Sipiläs regerings social- och hälsovårds- samt kommunreform som hade blivit på hälft, var i gång och inom förbundet funderade man på ungdomarnas delaktighet i denna samhällsfråga. **Var fanns ungdomarna?** På Finlands ungdomsfullmäktiges förbund r.f. upplevde man att ungdomarnas deltagande för att utveckla landskapet borde säkras redan innan områdesreformerna träder i kraft. På olika håll i landet hade det redan fungerat regionala påverkansgrupper. I gruppernas verksamhet och möjligheter att påverka fanns det däremot betydande lokala skillnader. Därför ansåg man inom Finlands Ungdomsfullmäktiges förbund rf. att ungdomarna i de olika landskapen hade sinsemellan ojämlika möjligheter att påverka.

”Landskapet bör tillsätta ett regionalt ungdomsfullmäktige eller annat påverkansorgan för att säkerställa ungdomarnas möjlighet till medverkan och påverkan och ge organet möjlighet att påverka planering, beredning och uppföljning i de sektorer som har eller som påverkansorganet anser att har, betydelse för barnen och ungdomarna och den service som de behöver.”

RP 15/17

Proposition om landskapslag



Projektets pilotlandskap på Finlands karta: Egentliga Tavastland, Norra Karelen och Nyland
Ungdomsfullmäktige på landskapsnivå fungerar också på andra ställen i Finland

År 2015 hade kommunernas ungdomsfullmäktige redan skrivits in i lagen. Det var dags att pressa framåt och satsa på ungdomarnas påverkan på regional nivå. Målet var massbaserad problemlösning, för att få ungdomarna att planera hörandet av ungdomar på landskapsnivå. Särskilt sågs landskapsreformen som en process, i vars olika skeden ungdomar borde göras delaktiga. Landskapens ungdomsfullmäktige sågs som motorer för landskapens livskraftighet. Ur den tanken föddes en projektplan, som slutligen presenterades för **Undervisnings- och kulturministeriet** som en del finansieringsansökan för projektet att grunda och utveckla landskapens ungdomsfullmäktige. Inom Nuva rf. har projektet övervakats av en styrgrupp som består av medlemmar från

landskapens ungdomsfullmäktige. Styrgruppen har deltagit i att dra upp riktlinjerna för projektet, varit med och planerat kommunikationen och enligt eget intresse också deltagit i övrigt projektarbete. Dessutom har det under åren 2017–2020 inom projektet arbetat en **projektchef och en projektkoordinator**.

Manu-projektets målsättningar:

Att utveckla kulturen för deltagande i landskapet

Att grunda och stöda landskapens ungdomsfullmäktige

Att skapa verksamhetsmodeller för landskapens ungdomsfullmäktige

Förutsättningarna för att uppnå projektets målsättningar förbättrades, då man i beredningen av landskapsreformen skrev ner möjlighet till påverkan som en princip i den under arbete varande landskapslagen. Samarbetet med beredningsorganen var givande. Särskilt samarbetet med LAPE-projektet förde ungdomarna nära serviceplaneringen. När beredningen av förnyelsen avslutades på våren 2019, konstaterade vi att **behovet av regional ungdomspåverkan inte har försvunnit** fastän den nationella förnyelsen föll.

Erfarenheterna man fått genom projektet har visat att landskapens ungdomsfullmäktige blev ett nytt sätt för ungdomarna att påverka och vars självvärde inte var kopplat till de nationella regionreformerna. Det hur ungdomarna kom med att påverka social- och hälsovårds- samt landskapsreformen, har visat att nästa utmaning för den inkluderande demokratin är att få ungdomarnas röst hörd i det regionala beslutsfattande.

I samband med Landskapens ungdomsfullmäktige-projektet grundades ungdomsfullmäktige på landskapsnivå i tre landskap: Egentliga Tavastland, Norra Karelen och Nyland. Också på annat håll i landet har liknande verksamhet startat. En del på basen av Nuorten ääni-projektet och en del som resultat av landskapsförbundens eget arbete.

Landskap

Ett område, där de kommuner som hör till det, bildar en ur funktionellt, ekonomiskt och regionalplaneringsperspektiv ändamålsenlig helhet.

Samkommun

Ett samarbetsorgan som bildas av flera kommuner. I Finland är till exempel landskapsförbunden och sjukvårdsdistrikten samkommuner.

Landskapet ungdomsfullmäktige

Landskapets och andra kommunöverskridande organs representationsorgan, som består av landskapets ungdomar.



”När man år 2015 började planera projektet, var regeringen Sipiläs landskapsreform på kommande. Inom Finlands Ungdomsfullmäktiges förbund upplevde man starkt att man bör satsa på ungdomarnas möjligheter att påverka beslutsfattandet över kommungränserna redan då social- och hälsovårdsreformen och landskapsreformen är igång. Eftersom Nuva rf., förutom en utbildnings- och serviceorganisation, är de unga beslutsfattarnas intresseorganisation, var det väsentligt att erbjuda vår erfarenhet till förfogande också på landskapsnivå genom att grunda och stöda ungdomsfullmäktige på landskapsnivå. Målet var att särskilt genomföra pilotprojekt gällande landskapens ungdomsfullmäktigeverksamhet, och på basen av det, skapa en modell som varje landskap skulle kunna utnyttja. Om vi skulle ha börjat först senare skulle vi ohjälpligt ha missat tåget. Därför vågade man börja förbereda projektet trots att reformen ännu var på hälft.”

Verna Finström,
Nuva rf:s generalsekreterare 2014-2019



Vi frågar ungdomarna: landskap?

Vi frågade ungdomarna i landskapens ungdomsfullmäktige vad landskap betyder för dem. Den här krävande frågan ställdes efter att regeringen Sipiläs reform hade fallit. Vi ville veta vad ungdomarna tänkte om ärendet.

Av svaren ser vi att landskap som begrepp blivit öppet för många. De regionala skillnaderna syns tydligt i svaren och möjligtvis speglar de den lokala diskussionen. Särskilt de svar som samlats in i Nyland förstärker den här uppfattningen. I Nyland har man i den offentliga debatten under de senaste åren varit emot landskapsreformen, samt efterfrågat en regional särlösning för landskapet. I vissa av svaren ser man också att man hämtat retoriken från partipolitiken, särskilt argumenten mot landskapsreformen. I Norra Karelen hänvisade man till (populär) kulturen och använde ordet samarbete för att beskriva landskapet. Anmärkningsvärt är att landskapets ungdomsfullmäktige i Norra Karelen från början haft ett tätt samarbete med landskapsförbundet. Ungdomarna i Norra Karelen har möjligtvis tillägnat sig landskapets funktion på ett annat sätt än ungdomarna i de andra landskapen.

Fastän svaren kanske ger en bild av ett negativt förhållningssätt till landskapen och landskapsreformen, **har många av ungdomarna i våra pilotkommuner ansett att det är en rolig aktivitet att vara med i ungdomsfullmäktige.**¹ Fastän regionalpolitik inte skulle intressera, anser ungdomarna som är med i aktiviteten att det är betydelsefullt att vara med i beredningen och beslutsfattandet av förnyelsen.



1. Tes: Det är en rolig aktivitet att vara med i ungdomsfullmäktige



Bild: Utdragar ur ungdomars svar

VÅR MODELL FÖR LANDSKAPENS UNGDOMSFULLMÄKTIGE

Finlands Ungdomsfullmäktiges Förbunds modell för landskapets ungdomsfullmäktige grundar sig på kommunernas ungdomsfullmäktiges handlingsätt. Så som i kommunerna, bör landskapets ungdomsfullmäktige vara en politiskt obunden påverkansgrupp.

Landskapet ungdomsfullmäktige representerar ungdomarna i landskapets beslutsfattande och för fram ungdomarnas åsikter utan partipolitiska eller religiösa bindningar.

Ledamöterna i landskapets ungdomsfullmäktige bör vara unga, och **vid tidpunkten för valet bör de sitta i ungdomsfullmäktige i sin egen kommun**. Landskapets ungdomsfullmäktige skulle alltså bestå av cirka **13-20 åriga** ungdomar som representerar något av de kommunala ungdomsfullmäktige som hör till landskapet. Vi rekommenderar detta eftersom en representativ påverkansgrupp borde bestå av ungdomar som har mandat att representera sin hemkommuns ungdomar. Eftersom ungdomsfullmäktige är kommunernas ungdomars primära organ för intressebevakning och deltagande i beslutsfattandet, anser vi att representationen förverkligas i vår modell. Med det här sättet att fungera, får man också till stånd en multiplikatoreffekt, då informationen rör sig med medlemmarna mellan landskapet och kommunerna. Därtill borde det i landskapets ungdomsfullmäktige höra minst en ledamot från varje kommun i landskapet, så att den regionala representationen skulle förverkligas balanserat. Vi betonar dock att landskapets ungdomsfullmäktige själv förhandlar fram den slutgiltiga platsfördelningen till exempel på ett konstituerande möte.

Det är önskvärt att man förutom platsfördelningen och ledamöternas ålder skulle ta i beaktande att påverkansgruppen skulle uppfylla principerna för landskapets ungdomsfullmäktige verksamhet. Utgångspunkten "från ung till ung" och beaktandet av ungdomarnas medverkan bör tillämpas i all verksamhet för landskapets ungdomsfullmäktige.



PRINCIPERNA FÖR (LANDSKAPETS) UNGDOMSFULLMÄKTIGES VERKSAMHET

REPRESENTATIVITET

Till ungdomsfullmäktige väljs ungdomar som representerar ungdomarna i sitt eget landskap. Ungdomsfullmäktige bör representera alla ungdomar i landskapet och det bör finnas jämlika möjligheter för alla ungdomar i landskapet att delta.

UNGDOMLIGHET

Landskapets ungdomsfullmäktiges verksamhet skall komma från de unga. Ungdomsfullmäktige bör erbjuda alla ett sätt att delta på och påverka. Verksamheten i ett ungdomsfullmäktige bör likna sina deltagare.

DELAKTIGHET

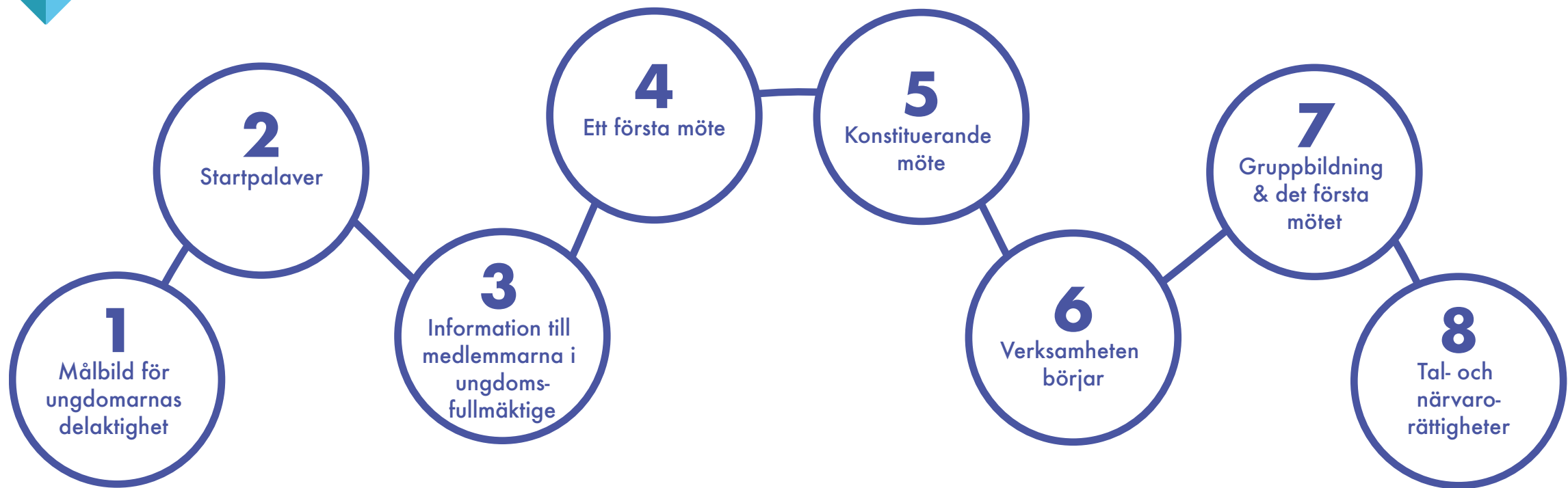
De ungdomar som fungerar i ungdomsfullmäktige är de bästa experterna på ungdomsfullmäktigeverksamhet. Ungdomsfullmäktigeverksamheten bör möjliggöra ungdomarnas deltagande i landskapets beslutsfattande, medborgaraktivism och anordnande av verksamhet.

DEMOKRATI

Demokratin bör synas i all ungdomsfullmäktigeverksamhet, allt från valet av ungdomsfullmäktigemedlemmar till röstningsförfaranden. Det är upp till ungdomarna och landskapet att definiera hur demokratin förverkligas bäst.

ÖPPENHET

Ungdomsfullmäktige bör fungera öppet och främja ett öppet beslutsfattande. Att informera om landskapets ungdomsfullmäktige verksamhet är öppet för alla ungdomar, fastän de inte skulle vara medlemmar i ungdomsfullmäktige. Landskapets ungdomsfullmäktige bör erbjuda möjligheter till att påverka utan trösklar och ge äkta erfarenheter av att påverka.



8 steg för att grunda landskapets ungdomsfullmäktige

Processen beskriver resan till landskapet ungdomsfullmäktige. De unga blir motiverade att komma med i verksamheten då den är gjord av ungdomar till ungdomar, på ett lättfattligt sätt och processen leds på ett inspirerande och öppet sätt.

Att påbörja ungdomsfullmäktigeverksamhet på landskapsnivå kräver såväl **ivriga unga påverkare** som **motiverade lokala tjänsteinnehavare** som är motiverade av att utveckla verksamheten. Före verksamheten officiellt påbörjas bör man gemensamt fastslå en **vision** för ungdomsfullmäktige och möjligtvis en årsklocka.

På det konstituerande mötet godkänns **verksamhetsregler** samt väljs presidium och andra möjliga **förtroendepersoner**. Presidiets första uppgifter är att uppgöra en **budget**.

Särskild vikt bör fästas vid gruppbyggnad och inskolning. **Yttrande- och närvarorätten** i landskapets centrala förvaltningsorgan har nämnts skilt, eftersom uppnåendet av dem legitimerar landskapets ungdomsfullmäktiges verksamhet.

BERÄTTELSENA BAKOM GRUNDANDET AV LANDSKAPENS UNGDOMSFULLMÄKTIGE

I vårt projekt stöddes grundandet av landskapens ungdomsfullmäktige i landskapen Nyland, Egentliga Tavastland och Norra Karelen. För att hitta pilotlandskapen anordnades en öppen ansökan, som skickades för kännedom till alla landskap i fasta Finland. Många landskap visade intresse för projektet, det kom in 12 st. ansökningar. Tre pilotlandskap valdes ut därför att de inbördes var så olika områden, som hade olikartade erfarenheter av att ungdomars medverkan, och inbördes hade så olika prognoser på åldersstrukturen. På det här sättet kunde man pröva funktionaliteten av landskapens ungdomsfullmäktige i olika förhållanden. Följande steg var att knyta samarbetsavtal med landskapsförbunden, varefter man sparkade igång samarbetet med beredningsorganen.

I det följande berättar vi berättelserna om de landskapens ungdomsfullmäktige som hittills grundats med stöd av vårt projekt.



Norra Karelen berättelse

Norra Karelen landskaps ungdomsfullmäktige grundades i november 2017. Tidigare samma år hade man fått ett meddelande från Nuva rf.: det skulle finnas ett projekt på gång, genom vilket man försökte stöda grundandet av landskapens egna ungdomsfullmäktigen i de skilt utvalda pilotlandskapen och undersöka landskapens ungdomsfullmäktiges verksamhetsförutsättningar. Eftersom Norra-Karelen hade intresse av att öka olika grupper delaktighet, till exempel som ett arv av Siun Sote-arbetet, anmälde landskapsförbundets expert på regional utveckling, Maarita Mannelin landskapet med i projektet.

År 2017 gick till att planera grundandet av ett ungdomsfullmäktige på land-

skapsnivå. Man var i kontakt med alla kommuner och kommunala ungdomsfullmäktige i Norra Karelen. Från de kommunala ungdomsfullmäktige kom det också deltagare till gemensamma planeringsdagar. I planeringsskedet beslöt man till exempel om antalet ledamöter i ungdomsfullmäktige och diskuterade vilka ämnen som ledamöterna landskapets ungdomsfullmäktige skulle ha intresse av att påverka genom ungdomsfullmäktige. Många av de principer som lyftes fram i de här diskussionerna kom med i landskapets ungdomsfullmäktiges verksamhetsregler.

Norra Karelen landskaps ungdomsfullmäktige började snabbt fungera självständigt och främja de målsättningar

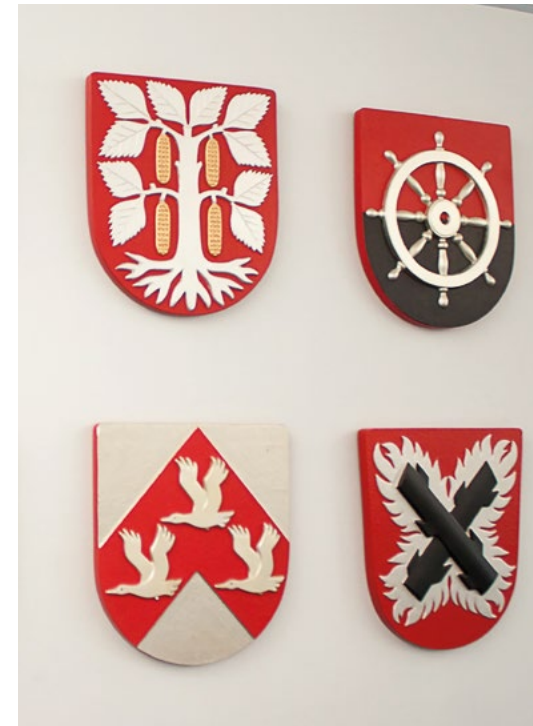


Norra Karelen landskaps ungdomsfullmäktige fick på sitt konstituerande möte år 2019 en överraskning av landskapet: 10 000 euro för ett försök med deltagande budgetering

som de ansåg vara viktiga. Under hösten 2018 fick ledamöterna, på Norra Karelen kommundirektörers möte, framföra sina tankar om förnyandet av sommarjobbs-sedlar. Huvudtanken var att man skulle kunna enhetliga summan på lönestödet som erbjuds för ungdomarnas sommarjobb. Landskapets kommundirektörer förhöll sig positivt till tanken och reformen kommer troligtvis i kraft år 2020. I Norra Karelen landskaps ungdomsfullmäktige fanns också ett stort intresse för att främja ungdomarnas mentala hälsa. Ungdomsfullmäktige samarbetade innovativt med Yeesi.rf genom att utbilda sig i att möta ungdomars mentala problem. Samarbetet gällande hälsofrågor har också i övrigt varit aktivt. Arbetstagarna inom Siun sote-samkommunen kan till exempel delta i landskapets ungdomsfullmäktiges möte för att

diskutera med ungdomarna. Siun sote erbjuder gratis preventivmedel för alla under 25-år i regionen. Arbetstagarna inom hälsosektorn var oroliga för att den här tjänsten inte används, utan att man har konsulterat målgruppen. Därmed frågande man ungdomarna i landskapets ungdomsfullmäktige varifrån de skulle vilja söka gratis preventivmedel.

Landskapets ungdomsfullmäktige fick under projektiden också möjlighet att delta i ett försök med deltagande budgetering, där 10 000 euro användes till förmån för landskapets unga. Därtill besökte landskapsförbundets och till exempel regionförvaltningsverkets experter ungdomsfullmäktiges möten för att berätta om aktuella ärenden från sina sektorer. Landskapets ungdomsfullmäktige var också flitigt represen-



”Ett hopp in i det okända lönade sig... I Norra Karelen fick vi i november 2017 för fullt gå in för att genom ungdomarnas idéer och tankar planera vår verksamhet. Ingen sade att så här gör vi eller så här bör ni göra. Vi fick på ett äkta sätt diskutera oss fram till vilka verksamhetsmodeller och målsättningar vi kommer att utnyttja. Jag tror att utan att ungdomarna skulle ha varit så här starkt med i planeringen, skulle vi inte ha varit så entusiastiska och ha förbundit oss till verksamheten. Landskapsreformen var en sak som vi inte förstod någonting om i början, men det gjorde ingenting. Vi kunde ändå vara entusiastiska, hitta på idéer och diskutera.”

Anette Puttonen
Ordförande för Norra Karelen landskaps
Ungdomsfullmäktige 2018

terat på ungdomars påverkansforum, såsom påverkansforumet Pikku-Piipi som ordnades år 2019 i Sulkava.

Norra Karelen ungdomsfullmäktige är redan en fast del av landskapsförbundets verksamhet. Som stöd har de en sakkunnig på landskapsförbundet, som viker en del av sin arbetstid till ungdomsfullmäktige. Den här resursen möjliggör att ungdomsfullmäktige hålls informerade om landskapsförbundets ärenden och ger det också möjlighet att ställning i sådana samhällsliga frågor som i nuläget inte är underställda landskapsförbundet.

I augusti 2019 betonade landskapets ungdomsfullmäktiges före detta ordförande Anette Puttonen och dåvarande ordförande Oskar Mannelin att förutom

ungdomarnas egen aktivitet, har det tillräckliga stöd tjänstemannen på Norra Karelen landskapsförbunds erbjudit, samt en redan från början positiv inställning till ungdomars delaktighet, hjälpt ungdomsfullmäktiges verksamhet.

Även landskapsstyrelsens ordförande Hanna Huttunen (c.) förde fram standpunkten att det i Norra Karelen fanns ett äkta intresse att grunda ett påverkansforum för ungdomar, inte bara ett tvång som regionreformen dikterar.

”Vi funderade redan då vi genomförde den förra landskapsreformsprocessen hur de olika människogruppernas deltagande i beslutsprocessen skulle säkras i landskapet Norra Karelen. De unga framstod redan tidigt som en sådan människogrupp, eftersom

framtidens beslutsfattare och aktörer finns i den här gruppen. Oberoende av kommande regionreformer, finns det strategiska avsikter, att landskapets ungdomsfullmäktige skulle bli en del av även det nuvarande landskapet Norra Karelen's strukturer och landskapsstyrelsens och -fullmäktiges arbete. I Norra Karelen har det alltid funnit en betoning på görande och en stark tradition att ta med alla i beslutsfattandet. Det är inte bara fråga om det att de unga hämtar en drive i saker och ting, utan att det finns ett värde i att de tidigt kommer in i saken (påverkan i landskapet)”

”Det finns olika människor bland de unga, liksom bland de vuxna: en del tycker om att finnas i bakgrunden, andra i fören, en del funderar noggrant efter, andra talar verkligen spontant. Vanligtvis finns det mindre strikthet och stelhet i deras görande i jämförelse med de vuxna. Att följa protokollet är förstaeligt ur den synvinkeln att det ger stadga och struktur i beslutsfattandet och därigenom auktoritet och trovärdighet. Men hos de unga syns en iver och en framtidstro, och till exempel i klimatrörelsen syns ungdomarnas ihärdiga agerande, som har sitt ursprung i en äkta oro, på ett fint sätt.”

Hanna Huttunen
(c.) ordförande för Norra Karelen's
landskapsstyrelse



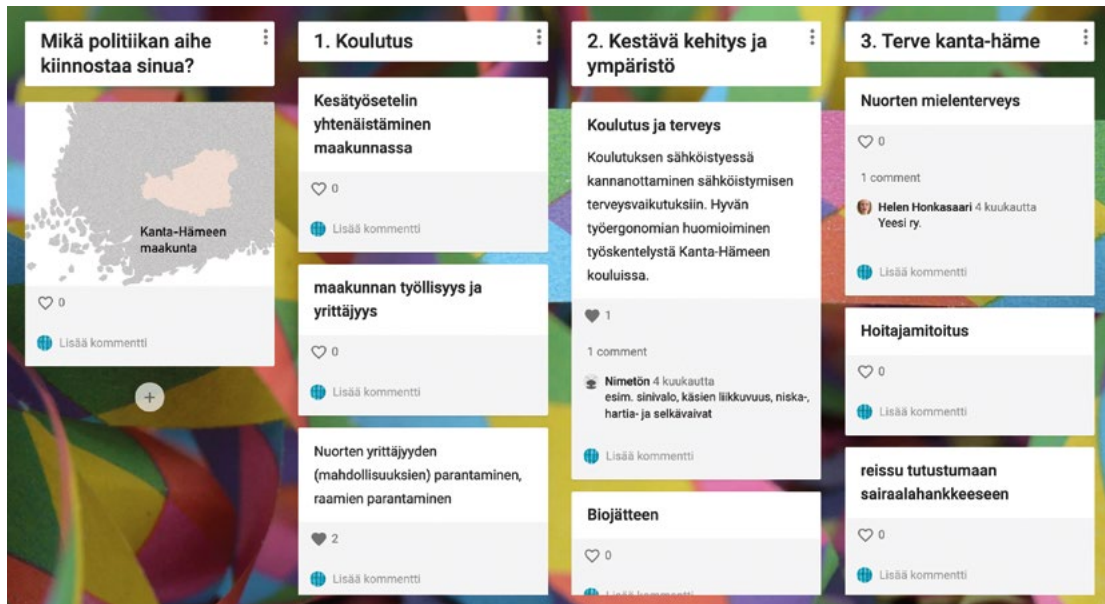
Egentliga Tavastlands berättelse

Grundandet av Egentliga Tavastlands landskaps ungdomsfullmäktige startade på allvar under slutet av år 2017. I oktober 24.10.2017 ordnades ett första möte i Tavastehus dit Egentliga Tavastlands kommuners ungdomsfullmäktige och Tavastlands ledamot i Ungdomsfullmäktiges förbund inbjöds att höra om ungdomsfullmäktige på landskapsnivå och om landskapsförbundets verksamhet. Under mötet bearbetade man också landskapets ungdomsfullmäktiges kommande verksamhetsregler, diskuterade möjliga teman som landskapets ungdomsfullmäktige kunde påverka

under år 2018 och drog upp riktlinjer för landskapets ungdomsfullmäktiges kommunikation. Officiellt började verksamheten med konstituerande möte 14.12.2017.

Egentliga Tavastlands landskaps ungdomsfullmäktige sökte under en tid sin roll i landskapsreformens vågor. Då Landskapets ungdomsfullmäktige-projektet var igång, talade man mycket om organets roll, olika verksamhetsätt och de bästa sätten att påverka de regionala ärendena. Verksamhetens fasta koppling till landskapsreformen förde med sig

utmaningar. Då de unga är med i påverkansarbete, vill de veta vilka processer i beslutsfattande de länkas till och vilka bord eller arbetsgrupper de får bli delaktiga i. Om de unga till exempel får vara med på landskapsfullmäktiges möte, har de mera möjligheter att påverka. Det regionala fältet för beslutsfattande är ur den här synvinkel utmanande eftersom praxis och verksamhet skiftar i de olika landskapen. Oftast måste man från början lära sig sitt eget landskaps fält på egen hand. Beredningen av landskapsreformen innebar också det att de strukturer som verksamheten skulle fästa sig



Egentliga Tavastlands landskaps ungdomsfullmäktiges verksamhetsspetsar för år 2019 finslipades på våren med Padlet-applikationen, ett slags elektronisk anslagstavla.

vid fortfarande var öppna. Då regeringen Sipiläs landskapsreform föll på våren 2019 beslöt Tavastlands förbund att man tar landskapets ungdomsfullmäktige som en ännu tätare del av den egna organisationen. Därmed klarnade mandatfrågan för de ungdomar som var med i verksamheten.

Under år 2019 kom verksamheten igång med fyra klara spetsar. Egentliga Tavastlands landskaps ungdomsfullmäktige ville koncentrera sig på utbildning, hållbar utveckling, hälsofrågor och påverkan. Av utbildningsfrågorna var sysselsättningen och företagande samt arbetsergonomin i skolorna på grund av digitaliseringen, sådana frågor som man ville befrämja. Särskilt trafikarrangemangen och utvecklingen av dessa blev det centrala miljömålet. Därtill ville landskapets ungdomsfullmäktige främja och förenhetliga praxis

för återvinning i landskapet. Genom Tavastlands förbund blev det möjligt att bekanta sig med Ahvenisto sjukhusprojekt, varvid det blev naturligt att främjandet av ungdomars mentala hälsa och gratis preventivmedel lyftes fram. Det nya regionsjukhusets planeringsgrupp tog på eget initiativ med ledamöter från landskapets ungdomsfullmäktige i utvecklingen av sjukhusets kundperspektiv. Ledamöterna inbjöds att höra om projektet att planera det nya sjukhuset och att komma med sina visioner om vilka önskemål och behov sjukhusets patienter har. Även landskapsstyrelsens ordförande Tarja Filatov deltog i tillfället.

Landskapets ungdomsfullmäktige gjorde också praktiskt påverkansarbete och regionalt deltagande till exempel genom att uttala sig om kommunernas praxis för lönesedlar för sommarjobb. Egentliga Tavastlands landskaps

ungdomsfullmäktige var så som Norra Karelen intresserade av att ta ställning till situationen med sommarjobbsedlar: Särskilt intresserat var ungdomsfullmäktige av de kommunvisa kraven på att sommarjobbsedlarna skulle kunna erbjudas för bruk i hela landskapet, inte bara inom en enskild kommun i Egentliga Tavastland.

Under projektiden blev det möjligt för Egentliga Tavastlands landskaps ungdomsfullmäktige att delta i och representera ungdomarna i olika arbetsgrupper. Till exempel i det nationella programmet för utveckling av barn- och familjetjänster (LAPE) hade landskapets ungdomsfullmäktige en representant. Målet med LAPE var att göra de offentliga tjänsterna bättre på att ta barn och unga i beaktande, så ungdomarnas deltagande var ytterst viktigt. Dessutom valde ungdomsfullmäktige bland sig en ledamot till BSSSC-nätverket som bef-

rämjar det regionala samarbete mellan alla länder i den Baltiska regionen.

”I september 2019 tillbringades fem dagar i Klaipeda i Litauen på ett evenemang som BSSSC ordnat. De tre första dagarna var ämnade för ungdomsnätverkets träff. Vi var ca. 25 ungdomar från sammanlagt sju olika länder. Under tre dagar bekantade vi oss med staden Klaipeda, dess invånare, framtidsplaner samt de problem som staden och hela landet möter. Under dagarna hade vi flera olika workshopar vilkas huvudtema var hållbar utveckling och speciellt maritim ekonomi. Vi diskuterade de utmaningar som en hållbar utveckling möter i våra egna länder och försökte hitta på idéer för hur man kan lösa eller förbättra olika problem.

På torsdagen började BSSSC:s egentliga möte, det vill säga på plats kom styrelsemedlemmarna, en stor mängd andra politiker samt experter från olika områden. Under de två sista dagarna deltog vi i en mängd föreläsningar med havet som tema. Under föreläsningarna var det till exempel olika paneldiskussioner mellan experterna. Som avslutning på en fin och väldigt givande resa blev jag ännu vald som den ena unga delegaten in i hela BSSSC:s styrelse. Den andra unga delegaten i styrelsen blev estnisk-norska Agnes Lusti. I december fick jag ännu åka på ett till möte i Bryssel!”

Venla Hatakka
Egentliga Tavastlands landskaps
ungdomsfullmäktiges delegat i
BSSSC-nätverket





Nylands berättelse

Nylands landskaps ungdomsfullmäktiges planeringsmöten hölls under hösten 2017 och ungdomsfullmäktige konstituerade sig 14.11.2017. I samarbete med Nylands förbund fick ungdomsfullmäktige snabbt kontakt med Nyland-2019-beredningsorganisationen. Ungdomsfullmäktiges ledamöter togs med i planeringen av landskapsreformen. Ungdomarna fick närvaro- och yttranderätt i landskapsstyrelsens social- och hälsovårdsutskott. Därtill fick de komma med i LAPE-projektets workshopar.

Nylands landskaps ungdomsfullmäktiges särprägel har särskilt syns i antalet ledamöter. I Nyland finns det hela 26 kommuner och i landskapets ungdoms-

fullmäktige finns 42 ledamöter. Nylands landskaps ungdomsfullmäktiges sammansättning förhandlades så att de små kommunerna har en ledamot och de större 2-5 ledamöter. Till exempel hade Helsingfors 5 och Esbo 3 ledamöter i ungdomsfullmäktige. Förslaget att differentiera deltagarna kom från de unga själva.

Ett annat förslag som under projektperioden kom från de unga själva var försöket med en styrelsemodell i landskapets ungdomsfullmäktige. Tanken var den, att förutom strukturer som gör verksamheten smidigare, skulle styrelsen vara ett ytterligare sätt att möjliggöra olika former av deltagande i landskapets ungdomsfullmäktige verk-

samhet. De nyländska ungdomarna konstaterade själva att i ett organ med 42 ledamöter kommer intresset för att delta i verksamheten att ligga på olika nivåer. Den vanliga ledamoten kan vilja delta i möten, styrelseledamoten kan ta hand om sitt eget ansvarsområde. Under verksamhetsåret 2019 valde man också förutom presidiet och sekreteraren, 6 styrelseledamöter. Med styrelsens ledning definierade landskapets ungdomsfullmäktige ett vägledande program åt sig och började kartlägga de ämnesområden och platser som de regionalt skulle kunna påverka. I landskapets ungdomsfullmäktige prövade man också under verksamhetsåret 2018 på att ha olika arbetsgrupper. Medlemmarna i arbetsgrupperna kunde sätta sig

in i ett specifikt delområde för påverkan inom landskapet eller till exempel vara ansvariga för landskapets ungdomsfullmäktiges evenemang. Efter som man upplevde att behållningen av de här arbetsgrupperna blev liten, visade det sig under verksamhetsåret 2019 att ett mera fungerande alternativ var att grunda grupper kring något enskilt projekt, som till exempel att ordna ett enskilt evenemang eller att författa ett uttalande.

Under projekttiden ordnade landskapets ungdomsfullmäktige också evenemang på eget initiativ. Till exempel ordnade landskapets ungdomsfullmäktige valpaneler under riksdagsvalet, ett för kandidaterna i Helsingfors valdistrikt och ett

för kandidaterna i Nylands valdistrikt. Dessutom utvecklade landskapets ungdomsfullmäktige sätt för att främja höranden utöver den egna kretsen. Till exempel visade sig olika förfrågningar tilltala ungdomarna.

Nylands landskaps ungdomsfullmäktige hade under projekttiden särskilt mycket samarbete med LAPE-projektet. Ännu under hösten 2019 hade man krafter: Tillsammans med LAPE-agenten genomförde ungdomarna en enkät vars syfte var att kartlägga varje nyländsk kommuns ungdomsfullmäktiges syn på sin egen möjlighet att påverka kommunens beslutsfattande. Samtidigt frågade man om hur man förhåller sig till ett samarbete över kommungränserna. Meningen är att man ger ut svaren i

enkäten till kommunerna för att ha som stöd i beslutsfattandet.

Nylands ställning i planeringen och förverkligandet social- och hälsovårds samt landskapsreformen har fört med sig sina egna utmaningar för landskapets ungdomsfullmäktiges verksamhet. Ett gott samarbete med reformens beredningsorganisation gav landskapets ungdomsfullmäktige möjligheter att påverka och delta i planeringen av reformen. I Nyland har man dock behov av att ha ett mycket brett samarbete med olika parter eftersom fältet för regional påverkan är så splittrat. Landskapets ungdomsfullmäktiges medlemmar har aktivt deltagit i att söka samarbetsparter för att befrämja verksamheten.



Till Nylands landskaps ungdomsfullmäktiges valpanel engagerade landskapets ungdomsfullmäktiges projektgrupp kandidater över partifältet. Frågorna till panelen grundade sig på en webbenkät riktad till ungdomarna om vilka samhällsrelaterade ämnen unga nylänningar är intresserade av.

Från unga till unga: Ett exempel på att göra ungdomar delaktiga

Att engagera andra ungdomar hör till landskapets ungdomsfullmäktiges principer. Vad betyder det i praktiken?

Då Nylands landskaps ungdomsfullmäktige ordnade en valpanel före riksdagsvalet, samlade ungdomsfullmäktiges styrelse in information från ungdomarna i Nyland angående vilka samhällsrelaterade missförhållanden de skulle vilja påverka. Det kom in hela 700 svar som användes då man planerade frågorna till valpanelen. I valpanelen svarade riksdagsvalskandidaterna på frågor som intresserade de unga. Svaren kunde också i övrigt användas i planeringen av landskapets ungdomsfullmäktiges verksamhet, samt till exempel i bedömningen av de strategiska tyngdpunkterna. Genom att fråga andra ungdomar om deras åsikter, gjorde landskapets ungdomsfullmäktige dem delaktiga och fick landskapets ungdomars röst hörd. Man kan gå tillväga på det här sättet också då man planerar att göra motioner eller ge utlåtanden.

REGIONAL PÅVERKAN: VARFÖR?

Varför borde man påverka i landskapet? Vad kan landskapets ungdomsfullmäktige överhuvudtaget göra och vad lönar det sig för dem att göra? Och varför lönar det sig att påverka i dem? Under projektet accentuerades vissa orsaker, vi går igenom dem var för sig.

Hörande

Landskapets ungdomsfullmäktige är en kanal för det att man tar ungdomarna i beaktande i regionala frågor. Ett landskaps ungdomsfullmäktige, vars verksamhet stabiliserat sig och som de regionala styrande organen i regionen har god kontakt med, för fram ungdomarnas åsikter i landskapet eller till exempel i hälsovårdens samkommun.



”– De unga ska höras i ärenden som gäller dem.”

Ungdomslagen § 24

Förstås är det bara en liten del av landskapets ungdomar som kommer med i ungdomsfullmäktige. Landskapets ungdomsfullmäktige kan ändå få kraft i sina åsikter till exempel genom att samla ungdomarnas åsikter på bredare front till exempel genom enkäter. Praxis kan skifta i de olika regionerna, men landskapets ungdomsfullmäktige kan i allmänhet komma med egna motioner och initiativ till olika organ. Om du verkar i landskapets ungdomsfullmäktige och inte är medveten om ett sådant här förfarande, fråga din ordförande eller av landskapets kontaktperson! Land-

skapets olika organ, trafikverken eller till exempel hälsovårdens samkommuner kan också rikta en begäran om yttrande till landskapets ungdomsfullmäktige. De kan till exempel skicka en handling på remissrunda eller be ungdomsfullmäktige på ett annat sätt fatta ett kollektivt ställningstagande till ett ärenden. Det lönar sig definitivt att svara på förfrågningarna så att hörandet av ungdomar ses som en lönsam sak i landskapet.

”Med hörande avses insamling av de viktigaste intressentgruppernas synpunkter, uppgifter och erfarenheter beträffande ärendet som håller på att beredas. Intressentgrupperna kan t.ex. delta i beredning av författningar. Dessutom kan intressentgruppernas synpunkter höras under beredningens gång (t.ex. under remissbehandlingen), genom informationsmöten eller på diskussionsforum. Intressenterna består av bl.a. myndigheter, sakkunniga, organisationer, företag och medborgarna.”

www.oikeusministerio.fi/sv/horande

”De förtroendevalda i Norra Österbottens förbund diskuterade under början av år 2019 hur ungdomarnas delaktighet och hörande skulle tas i beaktande i landskapets klimatarbete. Diskussionen vände sig till att ett ungdomsfullmäktige i landskapet skulle vara ett bra sätt att främja de ungas möjligheter att påverka i Norra Österbotten. Den här diskussionen fungerade som ett startskott för en process som ledde till att Norra Österbottens landskaps ungdomsfullmäktige utnämndes på hösten 2019.”

Ilpo Tapaninen

Planeringschef inom Norra Österbottens förbund



Deltagande

Landskapets ungdomsfullmäktige säkerställer ungdomarnas politiska deltagande i samkommunala beslutsfattande organ och ger tyngd åt ungdomarnas synvinklar i landskapet. Att grunda ett sådant, betyder oftast, att landskapet har intresse av att erbjuda ungdomarna kanaler att påverka igenom. I ett nytt landskaps ungdomsfullmäktige kan det gå till och med ett par perioder innan det bildas strukturer i verksamheten som säkrar delaktigheten i ungdomsfullmäktige. Tjänsteinnehavarna borde komma ihåg, till exempel vad gäller remissrundorna, att landskapets ungdomsfullmäktige, i god tid före beslutsfattande, borde få kommentera de saker som är under behandling – man borde proaktivt be ungdomsfullmäktige om utlåtanden. Det att ungdomsfullmäktige träffar beslutsfattare och tjänsteinnehavare befrämjar också dess deltagande i landskapets beslutsfattande. Deltagandet underlättas av en klar introduktion och en fungerade kommunikation om möjligheterna att delta i landskapet.

Ledamöterna från landskapets ungdomsfullmäktige kan också representera ungdomsfullmäktige i andra organ, allt från arbetsgrupper till nämnder och social- och hälsovårdssamkommuner. Då ett organ har kallat en representant från landskapets ungdomsfullmäktige som en del av sin verksamhet, kan den unga ledamöten vidarebefordra information om de ärenden som organet behandlar, till de andra ledamöterna i ungdomsfullmäktige. Därtill ökar ungdomsfullmäktige möjligheterna för deltagande för de andra ungdomarna i regionen och ökar ungdomarnas kunskap om hur man deltar i det regionala beslutsfattandet. Leda-

moten i landskapets ungdomsfullmäktige för vidare information om verksamheten på landskapsnivå till den egna kommunens ungdomsfullmäktige, och landskapets ungdomsfullmäktige kan fungera som en part som kommunens ungdomsfullmäktige kan begära utlåtanden av i något ärende. Ingenting hindrar landskapets ungdomsfullmäktige att till exempel ordna skolbesök, så att medvetenheten om deltagande i påverkansarbete på landskapsnivå ökar. Dessutom kan landskapets ungdomsfullmäktige ta ansvar för andra än ungdomsfullmäktigeungdomarnas deltagande i det överkommunala beslutsfattandet. Förutom enkäter är det till exempel möjligt att ta med intresserade ungdomar i landskapets ungdomsfullmäktiges interna projekt som deltagare i grupparbeten.

”Nurmijärvi kommuns ungdomsfullmäktige har det ganska svårt att få komma med och ge utlåtanden i ärenden som gäller hälsovårdens samkommun. Landskapets ungdomsfullmäktige kan ge en bättre hävstångskraft att kommentera de här ärendena”

Otto Suhonen

Nylands landskaps ungdomsfullmäktiges
sekreterare under mandatperioden 2019

Påverkan

I landskapen och samkommunerna fattas beslut om de stora riktlinjerna till exempel gällande fysisk planering, regionalt samarbete och trafikplanering. Dessutom gör de upp betydande strategiska linjedragningar som på lång sikt påverkar vardagen för en stor mängd invånare. Det här är alltså situationen i Finland år 2020. Om Sanna Marins regerings plan om en regionreform förverkligas, överförs beslutsärendena i allt större grad från kommunerna till andra organ. De kommunala ungdomsfullmäktige kommer knappast att ha mandat att uttala sig om de här organens ärenden, och därför är det fördelaktigt att få de regionala ungdomsfullmäktige till organ som kan påverka, redan innan det med stor sannolikhet sker förändringar i regionförvaltningen. Påverkan har hela tiden varit framme i arbetet inom projektet och till exempel i landskapens ungdomsfullmäktiges egna diskussioner: Samhälleligt aktiva

ungdomar vill vara med och besluta i stora saker samt främja landskapets och dess ungdomars välmående och möjligheter att delta.

Det är fördelaktigt att i landskapets ungdomsfullmäktige använda alla de givna möjligheterna att påverka ärendena i landskapet. Det lönar sig också att hållas med i diskussionen om hur invånarnas medverkan kommer att organiseras då eventuella nya reformer planeras. Påverkan kan vara direkt eller indirekt. I landskapets ungdomsfullmäktige har man under projektperioden varit tvungen att koncentrera sig mera än planerat på inofficiell påverkan, då regeringen Sipiläs landskapsreform inte blev färdig. Som inofficiella påverkare träffade de politiska beslutsfattare och tjänstemän (till exempel genom att besöka kommundirektörernas möten), deltog i tillfällen som andra ordnade, berättade om landskapets ungdomsfullmäktige på inbjudan av olika parter, samt ordnade evenemang. Av de officiella sätten att påverka använde sig landskapets ungdomsfullmäktige under projekttiden av möjligheten att svara på remissbegäran och att vara representerade i olika organ. I framtiden kan de officiella sätten för landskapets ungdomsfullmäktige att påverka vara till exempel att få platser i landskapssstyrelsen eller -fullmäktige, platser i trafiknämnderna, social- och hälsovårdssamkommunerna eller motsvarande direktioner, samt egna ställningstaganden.

”Landskapets ungdomsfullmäktige har redan under pilotskedet visat sig vara en effektivt och viktigt diskussionsforum för ungdomsfullmäktige i Nylands region. Regionalt samarbete ger inte bara bredare axlar i påverkansarbetet och i att möta ungdomarna, utan också en mångskiftande expertis om de ungas liv och framtid. Nylands landskaps ungdomsfullmäktige har formats till en aktiv och insiktsfull grupp med diskuterande ungdomar, och vi har skapat en kultur där ungdomarna från alla delar av Nyland jämlikt är med och bygger ett regionalt samarbete”

Toivo Hursti

Ordförande för Nylands landskaps
ungdomsfullmäktige 2019

Vi frågar ungdomarna: din motivation?

Vi frågade ungdomarna som varit med i landskapets ungdomsfullmäktige vad som motiverar dem att delta i möten och att vara ledamöter. Att påverka och att bilda nätverk var de viktigaste sakerna i alla landskap.

En del hänvisade i sina svar på att det är större att påverka på landskapsnivå än bara i sin egen kommuns ungdomsfullmäktiges ärenden. Några få motiverades till exempel av mötesarvodet. I allmänhet var de ungdomar som deltog i verksamheten motiverade av att påverka. Såsom det ofta går, bildades det i alla pilotfullmäktige en kärngrupp som tidigt tog verksamheten som sin egen. Dessa bildade ofta presidiet, styrelsen eller arbetsgrupper för att främja verksamheten, de hämtade förslag eller motioner till fullmäktige och såg till att mötena var beslutsföra.

De motiverade ungdomarna satt ribban högt för verksamheten. De unga ville att verksamheten i huvudsak riktar sig på påverkan. De ville rikta verksamheten på intressebevakning och befrämja de ungas deltagande. På grund av den här föresatsen kunde det förekomma frustration, ifall man i ungdomsfullmäktige upplever att man inte får saker till stånd eller inte kan påverka saker som man upplever som viktiga för en själv. Just de ungas motivation och vilja att på bred front påverka i samhällliga frågor utmanar landskapets ungdomsfullmäktige att fungera klart och med fokus på ungdomarna. Framgångarna främjar de positiva känslorna för verksamheten. Det är alltså viktigt att landskapets ungdomsfullmäktige har klara mål och verksamhetsregler som ungdomarna kan förbinda sig till.



NÄTVERKANDE

Från ung till ung -principen är kärnan i utvecklandet av verksamheten för landskapets ungdomsfullmäktige. En nytta med den regionala verksamheten är att de unga får möjligheten att komma till de större borden för att påverka som grupper med samma erfarenheter.

Varje representant är en ungdomsfullmäktigeledamot och fungerar som en länk mellan landskapets ungdomsfullmäktige och sin egen kommuns ungdomsfullmäktige. I landskapets ungdomsfullmäktige kan man också dela med sig av praxis, vilka underlättar arbetet i de kommunala ungdomsfullmäktige.



”Med den egna arbetsinsatsen kommer man långt, men det fina med hela projektet är att man inte behöver göra och vara ensam. Tillsammans är det lättare att uppnå större mål och göra saker.”

Iiro Kankkunen
gymnasiestuderande
medlem i styrgruppen för MaNu-projektet

Det är bra om också påverkansarbetet är ett samarbete – att försöka få tillstånd en förändring är ofta effektivare än att kämpa på ensam. Eftersom landskapets ungdomsfullmäktiges ledamöter i vår modell också sitter i kommunens ungdomsfullmäktige möjliggör landskapets ungdomsfullmäktige drivandet av samarbete mellan kommunerna. Landskapets ungdomsfullmäktige kan till exempel göra kampanj tillsammans med de kommunala ungdomsfullmäktige för att det ska finnas skolpsykologer, ifall det är knappt om resurser i flera kommuner. Eller så kan man med landskapets ungdomsfullmäktiges mandat försöka få audiens på landskapets kommundirektörers möte för att föra fram de saker som är viktiga för ungdomarna. Till exempel fick Nylands landskaps ungdomsfullmäktige den 20.11.2019 en möjlighet att presentera sin verksamhet på Nylands kommundirektörers möte, eftersom landskapets ungdomsfullmäktige behövde få samarbetspartners för att säkerställa att verksamheten skulle kunna fortsätta. Också i Egentliga Tavastland och Norra Karelen fick

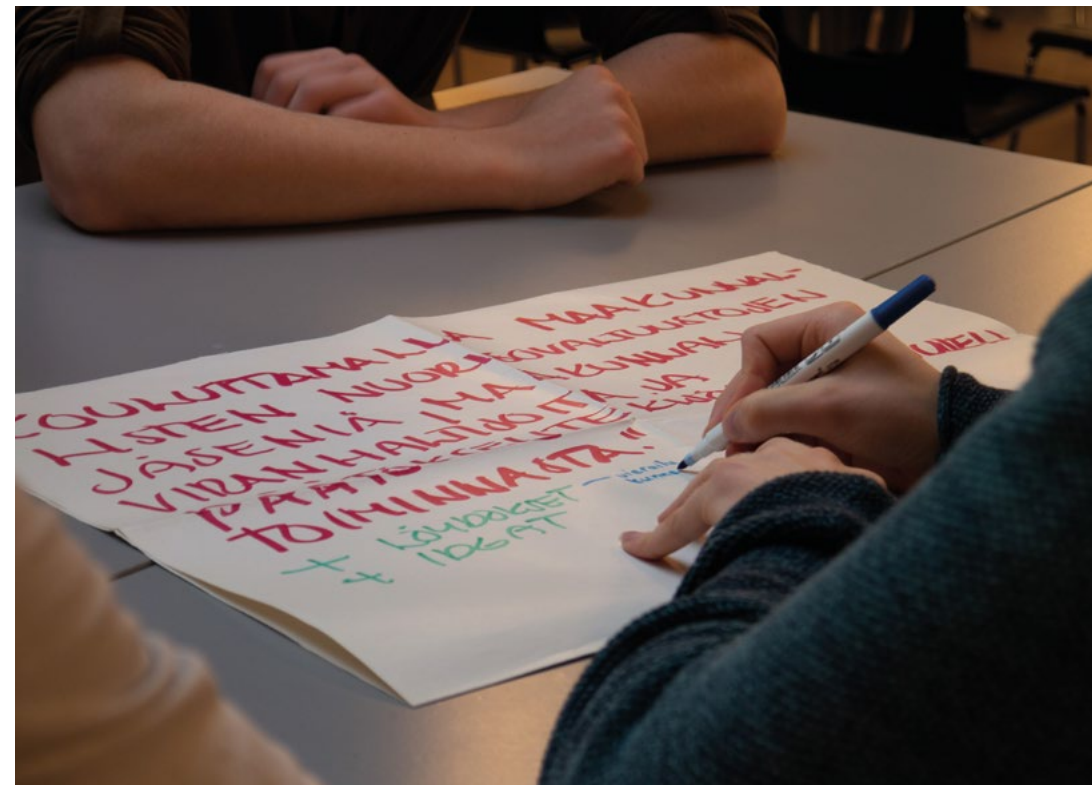
man möjligheten att vara med och diskutera praxis för sommarjobbsedlarna genom landskapets ungdomsfullmäktige.

En representation i landskapets ungdomsfullmäktige kan också ge en möjlighet att representera i nationella och internationella nätverk. Landskapen och olika jämförbara organ utomlands har egna nätverk för ungdomar där landskapets ungdomsfullmäktigeledamöter får möjligheten att delta. Till exempel har regionerna i Barents havs BRYC-nätverk och Östersjöns regioners BSSSC-nätverk fått en representant från vår pilotlandskap. Fastän de regionala befogenheterna och förvaltningsstrukturerna skiftar från ett land till ett annat, är många av utmaningarna i den globala världen gemensamma, till exempel att befolkningen flyttar till några få tillväxtcentra. Möjligheterna för de unga att delta stöter också på likadana utmaningar på olika håll i Europa och i världen, så kamratstöd kan vara till nytta också ur den här synvinkel.

Landskapens ungdomsfullmäktige som ett verktyg för nätverkande

Hösten 2018 deltog ledamöter från Norra Karelen landskaps ungdomsfullmäktige i en nätverksträff för landskapets ungdomsfullmäktige i Helsingfors. Nätverksträffen var en del av MaNu-projektet. Under träffen utvecklade man verksamheten i alla tre pilotlandskap, samt samlade in erfarenheter av verksamheten. De ungdomar som deltog i träffen hade själva önskat att få höra om ungdomarnas mentala hälsa, så verksamhetsledaren för de ungas mentalvårdsförening Yeesi rf. berättade om verksamheten i sin organisation. En diskussion uppstod och inom kort deltog ledamöter från Norra Karelen ungdomsfullmäktige i Yeesi rf:s skolning där ungdomar skolas till att ta hand om sin egen och andras mentala hälsa. Landskapets ungdomsfullmäktige fick nya idéer för sin verksamhet och den i huvudsak i huvudstadsregionen verksamma Yeesi rf.

Våren 2019 arrangerade Finlands Ungdomsfullmäktiges Förbund ett nätverksläger tillsammans med Nuorten Suomi rf. Veckoslutsläget ordnades i Pieksämäki och i lägret deltog ungdomar från sammanlagt åtta landskap. Alla deltagare var aktiva ungdomspåverkare i sitt eget landskap och de bytte erfarenheter om regional påverkan.



FRAMTIDEN

Att spå framtiden är erkänt svårt. Landskapsreformens skeden har redan under projektets livscykel ändrat kännbart och arbetet för att omorganisera regionförvaltningen och till exempel flyttandet av social- och hälsovårdstjänsterna från kommunerna till en del av ett större förvaltningshelhet verkar fortsätta.



Det är troligt att de kommunala ungdomsfullmäktiges möjlighet att i framtiden påverka i ärenden som gäller de unga blir snävare. Därför lönare det sig att redan nu stöda landskapens ungdomsfullmäktige samt säkra deras kanaler för påverkan. Också i den osannolika situationen att det inte blir någon regionreform, är det viktigt att säkra ungdomarnas möjligheter att påverka de beslut som redan fattas i våra landskap och samkommuner. Arbetet med att utveckla landskapens ungdomsfullmäktige är verkligen inte gjort i onödan.

Som incitament fungerar också ungdomarnas egen vilja att fortsätta verksamheten. Då vi år 2019 frågade ungdomarna i pilotlandskapen om de tycker om verksamheten i landskapets ungdomsfullmäktige, var svaren klart positiva.

En annan förändring är den offentliga förvaltningens organisationers ökade intresse för att man i beslutsfattandet och utvecklingsarbetet skulle involvera medborgare från olika människogrupper. Redan under beredandet av Sipiläs regerings social- och hälsovårdsreform diskuterade man mycket om invånarnas påverkan. I många beredningsorgan jobbade enskilda experter på delaktighet, vilka blev naturliga samarbetsparter för vårt projekt. Under projektets gång märkte vi att man i många landskap vaknade till skrivelserna om delaktighet i reformen och dessa inspirerade till att grunda ungdomsfullmäktige i landskapet. I nuläget är framtiden för vissa påverkansgrupper föremål för diskussion, eftersom verksamheten inte har hunnit stabilisera sig och landskapens resurser att upprätthålla den varierar. Därför

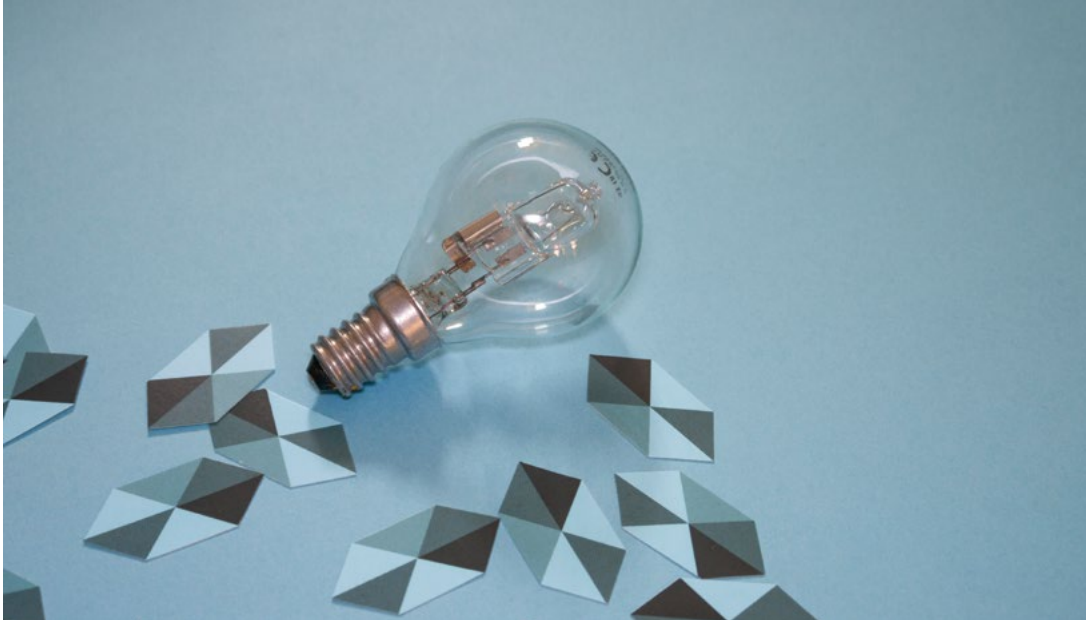
kan regional ojämlikhet åter förekomma i de kommande förvaltningsreformerna i fråga om de ungas möjligheter att påverka. Samtidigt har kommunerna i allt större grad under titeln koordinator för delaktighet börjat anställa personer som på sitt ansvar har ett vidare fält än traditionellt social-, ungdoms- eller samarbete, för möjligheter att delta på olika sätt. Kommunernas delaktighetsarbete stöder landskapets ungdomsfullmäktiges verksamhet, till exempel möjliggör det de minderåriga ungdomarnas resande till möten i olika delar av landskapet.

För många landskap och samkommuner är ett proaktivt deltagande (för specialgrupper såsom ungdomar erbjuds handräckningar och stöd för att kunna påverka) ännu i barnskorna. Landskapets ungdomsfullmäktige kan inte vara det enda sättet att främja delaktigheten för ungdomarna i regionen, men det kan vara ett effektivt och gynnsamt sätt, som därtill tränar ungdomar som är intresserade av samhällliga ärenden, i vindlingarna i beslutsfattandet över kommungränserna.

Det tredje framtidsutvecklingen att notera, är att sättet att arbeta projekt betonat, blir allt mera framhävt. Detta påverkar framför allt det stöd som det regionala ungdomsfullmäktige behöver. I landskapets ungdomsfullmäktige finns troligtvis redan färdigt aktiva ungdomar, som redan har andra åtaganden än förtroendeuppdrag. Därför är det fördelaktigt att skapa strukturer som gör det lätt att delta och har olika intensitetsnivåer. I våra egna landskaps ungdomsfullmäktige modell har man försökt beakta skiftningarna i intressenivå, bland annat genom möjligheten att grunda olika grupper, baserade på vissa ämnen eller som till exempel genom styrelsemodellen i Nylands landskaps ungdomsfullmäktige.

VAD BEHÖVER MAN I ETT LANDSKAPS UNGDOMS- FULLMÄKTIGE?

Då vi startade pilotprojekt kring landskapets ungdomsfullmäktige kartlade vi förutsättningarna för att garantera en meningsfull och ändamålsenlig ungdomsfullmäktigeverksamhet i landskapen.



Samarbetsförmåga

Landskapets ungdomsfullmäktiges möjliga samarbetsparter är åtminstone landskapsstyrelsen och -fullmäktige, landskapsförvaltningen, övriga interkommunala organ såsom samkommunerna, kommunala ungdomsfullmäktige och de andra landskapens ungdomsfullmäktige. En effektiv verksamhet kräver en beredskap att samarbeta med många olika typer av organisationer och organ. Då man kommunicerar med samarbetsparterna är det nyttigt att tätt kunna komprimera påverkansgruppens centrala verksamhetsområden och respektive ämne: landskapets ungdomsfullmäktige är ett nytt fenomen i stora delar av Finland, så det kan hända att man känner till verksamheten dåligt.

Då landskapets ungdomsfullmäktige vill uppnå någonting, kan det vara bra att fundera vem man bör samarbeta med för att uppnå det man vill. Skulle man till exempel i samarbete med någon lokal organisation kunna ordna ett evenemang riktat till ungdomar om hur man i praktiken kan påverka i landskapet? Kan man sprida landskapets enkäter till skolorna i samarbete med läroanstalterna och elevkårerna? Kunde landskapets ungdomsfullmäktige och kommunernas ungdomsfullmäktige tillsammans lösa gemensamma utmaningar såsom till exempel långa resor till möten?

I projektet har vi enligt möjligheterna försökt hitta samarbetsparter som skulle ta med ungdomarna i sin verksamhet. Att skapa dessa kontakter och anordnandet av höranden har varit

relativt lätt. Vi har i alla fall märkt att själva hörandeprocessen kan kräva facilitering. Till exempel hur en tjänsteinnehavare eller en beslutsfattare borde framställa sin sak, om man vill att ungdomarna skall kommentera en under arbete varande generalplan? Vad krävs för att de ska kunna fatta sin ståndpunkt? Många tjänsteinnehavare och beslutsfattare skulle dra nytta av en fortbildning i delaktighet. Det är också viktigt att ungdomsfullmäktige har en namngiven kontaktperson i landskapet.

“En motiverad kontaktperson är verkligen viktigt för landskapets ungdomsfullmäktige. Särskilt då kontaktpersonen själv är tjänsteinnehavare, känner kontaktpersonen till vindlingarna och kulturen i organisationen och kan hjälpa ungdomsfullmäktiges ledamöter att operera i förvaltningen. Fastän landskapets ungdomsfullmäktiges verksamhet grundar sig på ungdomarnas egen aktivitet, är kontaktpersonen i bästa fall en betydande erfarenhetsresurs för ledamöterna. Kontaktpersonens roll i att förmedla god praxis och för verksamheten väsentlig information från en ungdomsfullmäktigeperiod till följande är också betydande.”

Maarita Mannelin

Norra-Karelen landskapsförbunds regionutvecklingsakkunnig
Kontaktperson för landskapets ungdomsfullmäktige



Strukturer

Med strukturer avses i det här sammanhanget det att landskapets ungdomsfullmäktige har tillräckliga resurser och överenskomna regler och praxis för att trygga verksamheten. I den offentliga diskussionen ses strukturer ofta som störningsmoment för verksamheten. Som bäst är de dock faktorer som ger rytm åt verksamheten och ger en kontinuitet i ungdomsfullmäktige över mandatperioderna.

I landskapets ungdomsfullmäktige lönar det sig att fastställa ledamöternas olika roller och inbördes ansvarsfördelning. Ungdomarnas egna aktiva deltagande och intresse för verksamheten är väsentlig även då man fördelar ansvaret. Eftersom vi rekommenderar att landskapets ungdomsfullmäktige skulle fungera med samma principer som kommunens ungdomsfullmäktige, borde ledamöterna välja ett presidium eller en styrelse, som ansvarar för ledningen av ungdomsfullmäktige. Därtill borde man välja en sekreterare som sköter om möteshandlingarna.

Vid sidan av rollerna och ansvarsfördelningen finns de handlingar som styr verksamheten. Dessa är till exempel verksamhetsregler och verksamhetsplan. Det är viktigt att anteckna de överenskomna rollerna och reglerna, så att man får ett flyt i verksamheten. Då verksamheten utvecklas kan handlingarna alltid uppdateras. Om verksamhetsreglerna talar om hur saker borde göras, talar verksamhetsplanen om vad som borde göras. Varje intressegrupp bildar sin egen åsikt om vad man vill påverka

under sin mandattid. Dessa åsikter är det bra att skriva upp så att alla kommer ihåg vad man har kommit överens om och vad man börjar förverkliga.

Förutom de fastställda strukturerna kan verksamheten rationaliseras med hjälp av goda förfaranden, dvs praxis. Därför går det noggrannare i kapitel 7 i den här manualen igenom exempel på hur man kan skapa fungerande praxis i landskapets ungdomsfullmäktige.

“Den gångna perioden kunde väl beskrivas som att vi hittat verksamheten och att vi funderat på vad vi vill göra i landskapets ungdomsfullmäktige. Med tanke på att verksamheten skall vara smidig i framtiden, är det viktigt att verksamheten hittar sin riktning och en klar verksamhetsplan som man börjar förverkliga”

Joel Valkeasalo
Egentliga Tavastlands landskaps
ungdomsfullmäktiges sekreterare



Gruppbildning

Landskapets ungdomsfullmäktige för samman ungdomsfullmäktigeledamöterna från alla kommuner i landskapet. De nya ledamöterna har eventuellt träffats i träffar för unga beslutsfattare eller till exempel i Finlands Ungdomsfullmäktiges Förbunds distriktsverksamhet, men ledamöterna är, då landskapets ungdomsfullmäktige bildas, i huvudsak okända för varandra. Därför är det nyttigt att som ledamot i landskapets ungdomsfullmäktige göra sin andel för att det blidas en bra gruppanda och ledamöterna känner att det är naturligt att föra fram sina åsikter, såväl på möten som i landskapets ungdomsfullmäktiges elektroniska kanaler, om sådana används. Ett särskilt ansvar för upprätthållandet av gruppandan har landskapets kontaktperson och ungdomsfullmäktiges presidium.

I början av en ny fullmäktigeperiod kan det vara meningsfullt att hålla en större träff än bara ett möte eller till och med ett läger där man skissar upp den kommande periodens verksamhet, samt får fortbildning i vad som hör till arbetet i landskapets ungdomsfullmäktige. I våra pilotlandskap Nyland och Norra Karelen ordnades under åren 2018 och 2019 introduktionsläger för ledamöterna. Lägren gästades också av landskapets beslutsfattare. Till exempel på lägren i början av år 2019 besöktes lägren av landskapsstyrelsernas ordföranden, i Nyland Markku Markkula och i Norra Karelen Hanna Huttunen. Den tätt tillsammans spenderade tiden på lägret eller på en fortbildningsdag gjorde att landskapet ungdomsfullmäktigeledamöter blev bekanta med varandra och fick en vi-känsla. Gruppbildningen hjälper också landskapets ungdomsfullmäktiges ledamöter att förbinda sig vid gemensamma projekt och målsättningar.

SÅHÄR ÖKAR DU SAMMANHÅLLNINGEN

Presentera er själva för de okända ledamöterna.

Ordna också workshoppar, där ni kan diskutera och linjera upp verksamheten, inte bara möten.

I workshoparna kan ni hitta på ämnen som största delen av ledamöterna i landskapets ungdomsfullmäktige vill påverka.

Håll varandra uppdaterade om de pågående projekten i landskapets ungdomsfullmäktige.



Tålamod

Ett interkommunalt beslutsfattande har ännu inte under en så lång tid vant sig vid att se unga beslutsfattare som en samarbetspart, eller som en sådan grupp som självständigt aktivt skulle kunna delta i beslutsfattandet i landskapet, eller fast i social- och hälsovårdssamkommunen redan i beredningsskedet. Tjänsteinnehavarnas och beslutsfattarnas välvilliga inställning är ofta en nödvändig förutsättning för att utveckla sätten på hur de unga i praktiken kan höras. Eftersom landskapens ungdomsfullmäktigen ännu är ett färskt fenomen och de kommande regionförvaltningsindelningarnas verklighet ännu inte är bestämd, tar det sin tid att bygga ett ungdomsfullmäktige i landskapet som på riktigt kan påverka. Därför kan det krävas mera tålamod och uthållighet att aktivera sig i landskapets ungdomsfullmäktige, än vad det i medeltal tar att aktivera sig i för unga riktade aktiviteter där man kan påverka.

Andra sidan av slanten är ungdomarnas förhållningssätt. Utmaningen med att börja med en ny verksamhet är att man inte får någonting färdigt, möjligtvis börjar man arbetet från ett nästan tomt bord. Att upprätthålla motivationen samt ta eget initiativ accentueras i utvecklingsfasen av verksamheten. På basen av den feedback som vi fått under vårt projekt, förhöll sig vissa av ungdomsfullmäktigeledamöterna i pilotprojekten kritiskt till att det inte fanns ”tillräckligt med faktisk aktivitet” i verksamheten. I de landskapens ungdomsfullmäktige som först var under uppbyggnad kunde aktiviteten kännas frustrerande för de unga

beslutsfattarna. Detta eftersom ungdomsfullmäktige sökte sin roll i landskapsförvaltningen och för att deras ställning tidvis var oklar, särskilt då regeringen Sipiläs regionförvaltningsreform föll under våren 2019.

Praxis som utvecklas med tiden rationaliserar landskapens ungdomsfullmäktiges verksamhet och minskar behovet av att förhandla om formaliteter. Dessutom kan landskapens ungdomsfullmäktiges verksamhetsformer som bäst vara mycket mångformiga. Och med bra motiverade motioner eller uttalanden kan man göra ett gott intryck på beslutsfattarna.

”Själv har jag före min tid som påverkare varit en ganska rättfram människa. En äldre kollega tipsade mig en gång att man i beslutsfattandet ibland vinner på det att man har tålamod att närma sig ett ämne lite från sidan. Inte att man rakt på sak säger allt vad man tänker.”

”Om jag skulle vilja ge ett råd gällande påverkan i landskapet, är det att man inte bör bli nedslagen. Om det från de vuxna kommer en not om att lugna er, ge inte upp. Hitta på ett annat sätt att närma er saken.”

Hanna Huttunen
ordförande för
Norra Karelen landskapsstyrelse



Information om varifrån man hittar stöd

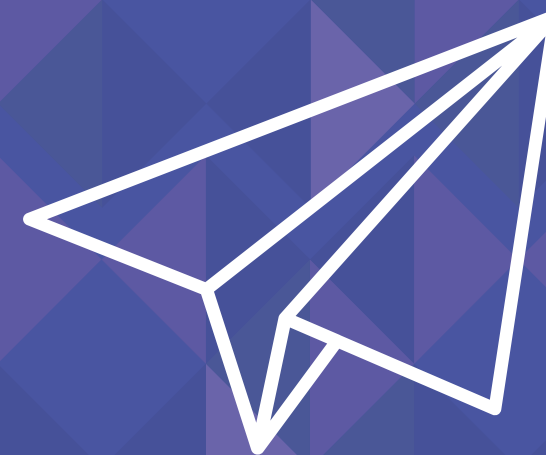
I skolan ägnar man sig inte särskilt djupgående åt praxis i interkommunal påverkan, fastän man tangerar det i samhällsläran. Därmed kan man inte förvänta sig att ens samhälleligt intresserade ungdomar av sig självt kan gestalta hurdana påverkansorgan organen som placerar sig emellan kommunen och staten, såsom landskapen, är. En hurdan organisationsuppbyggnad de har och hur man kan påverka de ärenden som dessa organ behandlar.

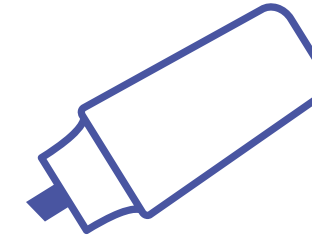
Då en ny verksamhetsperiod börjar för landskapets ungdomsfullmäktige, borde man fästa speciellt vikt vid inskolningen. Fullmäktige i vårt projekts pilotlandskap, Nyland och Norra Karelen, ville i början av sin perioder ordna ett till och med två dagar långt nätverksläger där man bekantade sig med verksamheten och årsklockan. Med tanke på olika frågor skulle det också vara viktigt att det finns en kontaktperson bland landskapets tjänsteinnehavare som ledamöterna i landskapets ungdomsfullmäktige med låg tröskel kan be om råd av.

Landskapets ungdomsfullmäktige borde följa med beredningen av ärenden i landskapet. Från landskapets kommunikationssavdelning och nätsidor hittar man vid behov information om workshoppar och föredragningslistorna för kommande möten. Effektivare är dock ett fungerande samarbetsförhållanden med landskapets förtroendevalda och tjänstemän. Man kan till exempel komma överens om träffar där landskapets ungdomsfullmäktiges presidium tillsammans med en representant från landskapet går igenom de centrala beslutsärendena som är på kommande. På det här sättet hålls man på ett genuint sätt med i landskapets beslutsfattande.

LANDSKAPETS UNGDOMS- FULLMÄKTIGES VERKSAMHET I PRAKTIKEN OCH EN TIPSHÖRNA

Från landskapets ungdomsfullmäktige-projektets pilotkommuners arbete uppstod alla de sorter av tips och praxis. Har får du idéer om hur man som medlem i landskapets ungdomsfullmäktige får ut mest av verksamheten!



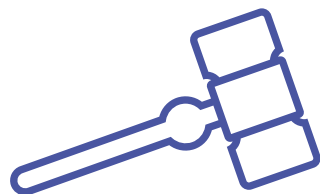


Ta baskunskaperna i besittning

- Finns det ett landskaps ungdomsfullmäktige i landskapet? Eller fungerar ditt områdes påverkansgrupp möjligtvis under något annat namn (t.ex. forum)?
- Hur kommer man med i verksamheten? Den här informationen borde finnas på påverkansgruppens hemsidor eller motsvarande kanaler. De regionala påverkansgrupperna har inte enhetliga handlingsätt, deras praxis varierar.
- Ta reda på hurdana befogenheter landskapets ungdomsfullmäktige har. Får landskapets ungdomsfullmäktige till exempel delta i landskapsstyrelsens möten, landskapets egna arbetsgrupper eller i verksamheten i områdets andra samkommuner? Information om befogenheterna kan du hitta i landskapets ungdomsfullmäktiges verksamhetsregler eller från stadgarna till det organ som administrerar landskapets ungdomsfullmäktige (t.ex. landskapsförbundet).
- Utmana dig själv: Ta reda på alla interkommunala påverkansorgan i din region (samkommuner, nätverk mm.) Man kan också få reda på det genom att fråga landskapets ungdomsfullmäktiges handledare eller den person som sköter om landskapets ungdomsfullmäktiges stödtjänster vid sidan av sitt övriga jobb.
- Ta reda på var landskapets ungdomsfullmäktiges centrala handlingar finns.

Att delta i verksamheten

- Verksamheten är vad du gör den till. Delta modigt i den och för fram dina åsikter.
- Årligen gör landskapets ungdomsfullmäktige en verksamhetsplan i början av perioden och en verksamhetsberättelse i slutet av perioden. Delta i uppgörandet av verksamhetsplanen om du vill vara med och påverka vilka tyngdpunkter landskapets ungdomsfullmäktiges verksamhet skall ha under din period.
- Om det ordnas ett särskilt introduktionstillfälle för landskapets ungdomsfullmäktiges ledamöter, skall du absolut delta i det! Om det finns särskild verksamhet för gruppbyggnaden (läger, måltid mm.) lönar det sig att också delta i det för att bli bekant med verksamheten.
- Ta reda på om det i landskapets ungdomsfullmäktige förutom plenum och presidium finns arbetsgrupper eller projekt, och på vilka grunder deltagarna i eventuella arbetsgrupper väljs in.



Att delta i möten

- Det finns mycket som är lika i kommunens och landskapets ungdomsfullmäktiges verksamhet. Till det hör till exempel möteskallelser, föredragningslistor och protokoll.
- Avstånden i landskapen kan vara långa. Om man inte kan ta sig med allmänna kommunikationsmedel till mötet, ta reda på möjligheten för samåkning. I vissa kommuner har också ungdomsledarna hjälp till med att skjutsa ungdomarna till mötet.
- I möteskallelsen kommer det fram var, vad och när. Ta reda på hur möteskallelsen distribueras och ge din aktuella e-postadress och ditt telefonnummer åt den som skickar ut kallelserna.
- Föredragningslistorna borde skickas ut en vecka före ordinarie möte. Läs igenom den och eventuella bilagor på förhand. Om du inte förstår någon punkt på föredragningslistan, kan du fråga om tilläggsinformation av den som sammanställt listan.
- Betalas det ut mötesarvode och ersätts resekostnaderna? Ifall det betalas ut arvoden, lämna in ditt skattekort och andra nödvändiga handlingar enligt instruktion.
- Om du inte kan gå på mötet, meddela de andra om detta. Till följande är din uppgift att kalla in din ersättare, om en sådan finns. Meddela ersättaren om deltagande enligt landskapets ungdomsfullmäktiges praxis och förmedla också möteshandlingarna till din ersättare. Om det är svårt att komma till mötesplatsen, kontrollera om man har kommit överens om elektroniskt deltagande.
- Mötet leds vanligtvis av landskapets ungdomsfullmäktiges ordförande eller den ena av viceordförandena. Mötets ordförande delar ut talturerna och sköter om att mötesetiketten följs.



Påverkansarbete i landskapets ungdomsfullmäktige

- Följ med landskapets/moderorganisationens kommunikation, arbetsgrupper och de ärenden som kommer till behandling på mötena. Eller fråga en kompis i landskapets ungdomsfullmäktige som tagit till sig uppgiften att följa med saker! Så som i kommunen, är det lättare att påverka sådana ärenden som är under beredning, inte redan beslutna ärenden.
- Det lönar sig att närma sig landskapets förtroendevalda och tjänsteinnehavare på ett modigt men artigt sätt. I större förvaltningsorgan än kommunen är man nödvändigtvis inte van med att ha ett långsiktigt samarbete med ungdomarna. Genom att själv vara aktiv påminner du dem om ungdomsfullmäktiges verksamhet och samarbetsmöjligheterna.
- Kom ihåg att idén med landskapets ungdomsfullmäktige är den samma som kommunernas ungdomsfullmäktige: ni bestämmer själva vilka regionala ärenden ni tar ställning till. Speciellt om det inte i landskapsförbundets eller motsvarande förvaltningsorgans reglemente nämns om saken, kan man inte förbjuda landskapets ungdomsfullmäktige att kommentera till exempel ärenden som berör trafiken eller markanvändningen.
- Berätta också för omvärlden om vad ni gör i landskapets ungdomsfullmäktige, både i sociala medier och genom samarbete med media. För många lokalmedier är det redan en intressant nyhetsvinkel att ungdomarna deltar i beslutsfattande i landskapsförvaltningen, så även ett pressmeddelande kan, om det är rätt riktat, leda till en nyhet.
- Vad gäller frågor som har med påverkan att göra få man stöd till exempel av Finlands Ungdomsfullmäktiges Förbund eller av dess distriktsorganisation!



Att i landskapets ungdomsfullmäktige ta i beaktande de andra ungdomarna i regionen

- Håll kontakt med ungdomsfullmäktige i din egen kommun och berätta där om de ärenden som behandlats i landskapets ungdomsfullmäktige!
- Då ni planerar olika projekt, fundera på om också andra ungdomar än de som hör till landskapets ungdomsfullmäktige får stöd för att till exempel delta i arbetsgrupper?
- Bjud också in andra ungdomar till landskapets ungdomsfullmäktiges möten, de är öppna för alla.
- Berätta om landskapets ungdomsfullmäktige-verksamhet i skolor, församlingar, andra föreningar och tillfällen som är arrangerade för ungdomar.
- För verksamheten är det nyttigt att få reda på regionens ungdomars åsikt om till exempel det vad de anser att är de viktigaste utvecklingsområdena i landskapet. Man kan samla idéer till exempel via olika enkäter!



EXTRA för beslutsfattare och tjänsteinnehavare: vad behöver landskapets ungdomsfullmäktige?

Landskapets ungdomsfullmäktige har möjligheten att vara en grupp som på ett övergripande sätt tar ställning till ärenden, som många organ kan fråga om ungdomarnas åsikt av.

Manualen är en handbok för landskapens ungdomsfullmäktige och ett yttrande för det varför främjandet av ungdomarnas interkommunala påverkansgrupper kommer att vara aktuellt i 2020-talets Finland.

Handbokens innehåll grundar sig på de erfarenheter och lärdomar som man fick från projektet Grundande och utvecklande av landskapens ungdomsfullmäktige som pågick i Nuva rf. under åren 2017-2020.

Läs och ta del av det!



Finlands Ungdomsfullmäktiges Förbund rf.